

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

20 november 2002

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heren Roland Van Goethem, Jan Penris en Mathieu Boutsen –

betreffende de splitsing van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening

VERSLAG

**namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken
uitgebracht door mevrouw Hilde De Lobel**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Norbert De Batselier.

Vaste leden :

de heer Ludwig Caluwé, mevrouw Brigitte Grouwels, mevrouw Mieke Van Hecke, de heer Mark Van der Poorten ;

de heren André Denys, Francis Vermeiren, Paul Wille, Marc van den Abeelen ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire ;

de heren Norbert De Batselier, Leo Peeters ;

de heer Dirk Holemans ;

de heer Herman Lauwers.

Plaatsvervangers :

de heren Boudewijn Laloo, Eric Van Rompuy, Luc Van den Brande, Jan Verfaillie ;

de heren Louis Bril, Frans De Cock, Karel De Gucht, Gilbert Van Baelen ;

de heren Herman De Reuse, Felix Strackx, Miel Verrijken ;

de heren Gilbert Bossuyt, Dany Vandenbossche ;

de heer Jos Geysels ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Zie :

1063 (2001-2002)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken besprak op 5 en 12 november 2002 het voorstel van resolutie betreffende de splitsing van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA).

I. Inleidende uiteenzetting door de heer Roland Van Goethem

Volgens de heer *Roland Van Goethem* is het evident dat er economische verschillen bestaan tussen Vlaanderen en Wallonië : de Waalse economie is centralistisch, de Vlaamse meer marktgericht. In Vlaanderen groeide de economie de laatste veertig jaar met gemiddeld 3,5 percent, in Wallonië met gemiddeld 2,2 percent.

Ook inzake tewerkstelling bestaan duidelijke verschillen. In Vlaanderen is 74 percent van de beroepsbevolking tewerkgesteld in de privé-sector, en slechts 26 percent bij de overheid. In Wallonië werkt bijna 39 percent van de beroepsbevolking bij de overheid, 61 percent in de privé-sector. Dat verklaart wellicht voor een deel dat de werkloosheid momenteel sneller stijgt in Vlaanderen dan in Wallonië : omdat men in Wallonië meer tewerkstelt bij de overheid, is de Waalse tewerkstelling minder conjunctuurgevoelig dan de Vlaamse. Toch bedroeg begin 2002 de werkloosheid in Vlaanderen slechts 6,2 percent, en in Wallonië maar liefst 19,5 percent.

Op federaal niveau werkt de RVA als een min of meer overkoepelend orgaan, dat eigenlijk op dezelfde manier zou moeten optreden tegenover werklozen uit Vlaanderen en Wallonië. Iedereen is immers gelijk voor de wet. Uit de cijfers blijkt echter dat dit niet het geval is. Hoewel Vlaanderen slechts 6,2 percent werklozen telt, komt 56,7 percent van de meldingen van werkonwilligheid aan de RVA van de VDAB, 34 percent van de BGDA, en slechts 9,3 percent van de FOREM. Gezien de werkloosheid in Wallonië hoger ligt dan in Vlaanderen, zou het nochtans logisch zijn dat de cijfers omgekeerd liggen. De RVA reageert als volgt op de ontvangen meldingen : 73 percent van de opgelegde sancties hebben betrekking op Vlaamse werklozen, 17 percent op Brusselse en slechts 10 percent op Waalse. Men kan zich dus afvragen waarom de RVA blijkbaar een andere politiek voert tegenover Waalse dan tegenover Vlaamse werklozen.

Samen met het VEV kan men concluderen dat een federaal systeem van werkloosheidsuitkeringen slechts houdbaar is, als de regels van het spel in heel het land correct en op dezelfde manier worden nageleefd. Blijkbaar is dat niet het geval. Een mogelijke oplossing kan bestaan in een splitsing van de RVA. Minister Landuyt is daar wellicht niet tegen, aangezien hij vorig jaar in de *Gazet van Antwerpen* liet noteren : “Om een echt doeltreffend regionaal beleid te kunnen voeren, lijken nog meer regionale bevoegdheden sterk aangewezen”. Het splitsen van de RVA en het toewijzen van diens bevoegdheden aan de deelstaten komt dus tegemoet aan de wensen van de minister. Een dergelijke uitbreiding van de bevoegdheden inzake tewerkstelling geeft hem immers de mogelijkheid om een ander beleid te voeren.

Dat men in Wallonië tegenover werklozen een ander sanctiebeleid wil voeren dan in Vlaanderen, accepteert de heer Van Goethem. Hij vindt wel dat men er dan ook de volledige verantwoordelijkheid moet voor dragen, en niet een deel van die verantwoordelijkheid mag doorschuiven naar het federale niveau, waar Vlaanderen de facto instaat voor het grootste gedeelte van de kosten.

II. Bespreking

De heer *Renaat Landuyt*, *Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme*, verklaart dat indien de indieners willen komen tot een betere verdeling tussen federale en gewestelijke bevoegdheden, het voorbeeld van de RVA slecht gekozen is. Dat een onderscheid wordt gemaakt tussen enerzijds de bevoegdheid voor de uitkeringen en de controle daarop, en anderzijds de bijzondere bevoegdheden van de VDAB inzake bemiddeling en beroepsopleiding, is zelfs heel interessant.

Het gestelde probleem met betrekking tot het vaststellen van werkonwilligheid ligt niet zozeer bij de federale structuur van België, dan misschien wel bij de werking van de RVA. Maar ook indien de RVA een Vlaamse of Waalse instelling wordt, zou dat probleem blijven bestaan. Voor het bestaande verschil inzake het signaleren van werkonwillige werklozen tussen Vlaanderen en Wallonië bestaat een objectieve verklaring : in Vlaanderen zijn er per vacature minder werkzoekenden dan in Wallonië, waardoor men veel vlugger kan vaststellen dat iemand werkonwillig is. De FOREM wordt minder geconfronteerd met werkonwilligen, omdat er een kleiner aanbod aan werk voorhanden is. Vlaanderen kende in 2000 en 2001 een vrij krappe arbeidsmarkt, met zeer weinig werkzoekenden per vacatu-

re. In die omstandigheden kan men zeer vlug vaststellen wie werk weigert. Dat verklaart reeds de hogere cijfers langs Vlaamse zijde, waar in 2001 7.000 werkonwilligen werden gesignaleerd. Van die mensen zijn er overigens minder gesanctioneerd dan kon worden verwacht, maar dat heeft mogelijk te maken met de op hen uitgevoerde controles.

De minister vindt wel dat de controles van de RVA beter zouden kunnen gebeuren, maar dat geldt zowel voor Vlaanderen als Wallonië : er kan overal beter worden gecontroleerd. Maar van de RVA een Vlaamse of Waalse instelling maken, lost de problemen niet op. Hoewel men soms vaststelt dat de bevoegdheden inzake werkgelegenheid beter anders zouden worden gestructureerd, is het opsplitsen van de RVA daarvan een zeer slecht voorbeeld. De RVA is immers de bewaker van de echte sociale zekerheid, waarvan velen, ook deze regering, vinden dat ze niet alleen Belgisch, maar zelfs Europees zou moeten worden georganiseerd en bewaakt.

In tegenstelling tot de minister ziet de heer *Roland Van Goethem* geen voordeel in het maken van een onderscheid tussen de sanctioneringsbevoegdheid enerzijds en de bevoegdheid inzake opleiding en bemiddeling anderzijds. Hij heeft wel begrip voor de stelling van de minister dat men minder werkonwilligen tegenkomt en dus kan sanctioneren, indien er een kleiner aanbod aan werk is. De percentages liggen echter zo ver uit elkaar, dat hij zijn twijfels heeft. Met betrekking tot de sancties liggen de percentages zelfs nog veel verder uit elkaar.

Dat de sociale zekerheid een federale bevoegdheid moet blijven, is geen praktische, maar een politieke keuze, die niet noodzakelijk de beste is voor Vlaanderen.

III. Stemming

Het voorstel van resolutie wordt verworpen met 10 stemmen tegen 3.

De verslaggever,

De voorzitter,

Hilde DE LOBEL

Norbert DE BATSELIER
